

Erlendir ferðamenn í Reykjavík 2017

Erlendir ferðamenn í Reykjavík 2017

Einn af veitingastöðum borgarinna.

Samantekt unnin fyrir Höfuðborgarstofu maí 2018

Höfundur: Rögnvaldur Guðmundsson

Rannsóknir og ráðgjöf ferðaþjónustunnar - RRF
Erluhrauni 4, 220 Hafnarfirði
rognvaldur@rrf.is

Ljósmyndir: Rögnvaldur Guðmundsson..

Forsíðumynd: Stjórnarráðshúsið og Pönksafnið í Bankastræti 0.

Efnisyfirlit

	Helstu niðurstöður	1
1.0	Inngangur	3
1.1	Könnunin	3
1.2	Úrvinnsla	3
1.3	Markmið og hagnýting	4
2.0	Reynslan af Reykjavík	5
3.0	Afþreying og gæði hennar	7
3.1	Afþreying	7
3.2	Gæði afþreyingar	10
3.3	Einkunn fyrir gæði, þjónustu, opnunartíma og vöruúrval	11
4.0	Gistinætur og gistimáti í Reykjavík	12
5.0	Mæla með Reykjavík	14
6.0	Skoðað ákveðnar byggingar og svæði í Reykjavík	16

Helstu niðurstöður

- Reynsla erlendra ferðamanna af Reykjavík árið 2017 var mjög jákvæð eins og í fyrri könnunum en þó var ánægjan minni að sumarlagi en mælst hefur áður. Nú töldu 85% sumargesta og 91,5% gesta utan sumartíma hana hafa verið *frábæra eða góða*. Einungis 1% sumargesta töldu hana slæma en 14% sumargesta og 8% gesta utan sumars töldu upplifunina *sæmilega*.
- Spurt var um afþreyingu fólks í Reykjavík árið 2017, alls átta þætti. Auk þess var spurt um skipulagðar dagsferðir frá höfuðborginni. Flestir höfðu farið á veitingahús í Reykjavík árið 2017 (77% að jafnaði) en síðan verslað (59%), farið í dagsferð frá Reykjavík (35%), skoðað söfn/sýningar (35%), farið í sund/heilsuþað (29%) eða stundað næturlífið (22%). Færri fóru í skipulagða ferð um Reykjavíkursvæðið (17%), keyptu íslenska hönnun (13%) eða sóttu listviðburði (11%).
- Skipulagðar dagsferðir frá Reykjavík fengu hæstu meðaleinkunnina árið 2017 (8,7) en síðan sund/heilsuþað (8,5), ferð um Reykjavík (8,2) og listviðburðir (8,1). Þá söfn/sýningar (7,8), veitingahús (7,8), íslenskar hönnunarvörur (7,8) og næturlífið (7,5) en verslanir þá lökustu (6,6).
- Fjöldi erlendra gistinátta í Reykjavík árið 2017 eru áætlaðar um 5,8 af um 13 milljónum erlendra gistinátta á Íslandi það ár. Jafnframt er áætlað að 44,5% erlendra gistinátta á Íslandi árið 2017 hafi verið í Reykjavík; 56% gistinátta utan sumars og 31,5% yfir sumarmánuðina þrjá. Þá er áætlað að af erlendu gistinóttunum í borginni árið 2017 hafi um 1,9 milljónir verið yfir sumarmánuðina þrjá (33%) en 3,9 utan sumartíma (67%).
- Erlendrar gistinætur í Reykjavík árið 2017 voru flestar á hótelum (42,9%). Næst komu gistingar í Airbnb (22,9%), á gistiheimilum (11,1%), í öðrum íbúðum en hjá Airbnb (7,4%), hjá vinum/fjölskyldu (2,8%), á tjaldsvæði (2,3%) en síst í camping bílum (1,1%).
- Þegar hlutfall erlendra gistinátta í Reykjavík er skoðað eftir markaðssvæðum árið 2017 kemur í ljós að flestar voru þær meðal gesta frá Norður-Ameríku (30,5%). Næst komu gestir utan helstu markaðssvæða (21,5%) og frá Bretlandi (15,5%). Þá gestir frá Mið-Evrópu (13%), Norðurlöndunum (9%), Suður-Evrópu (8%) og loks frá Benelux löndunum (2,5%).
- 96,5% þátttakenda utan sumartíma og 92% sumargesta árið 2017 kváðust myndu mæla með Reykjavík við aðra. Er þær niðurstöður í meðallagi samanborið við fyrri mælingar RRF fyrir Höfuðborgarstofu (2005-2016).

- Af sjö stöðum sem spurt var um hvort fólk hefði skoðað árið 2017 fóru flestir um hafnar-
svæðið (70%), Laugavegin (68%) og að Hallgrímskirkju (68%) en síðan í Hörpu (49%),
Ráðhúsið (36%) og Perluna (17%). Fæstir lögðu leið sína í Laugardalinn (12%).
 - Samkvæmt því má lauslega áæta að árið 2017 hafi um 1.420 þúsund erlendir
ferðamenn farið eitthvað um hafnar-
svæðið, 1.380 þúsund farið um Laugavegin,
um 1.360 þúsund skoðað Hallgrímskirkju, 980 þúsund farið í Hörpu, 720 þúsund
í Ráðhúsið, 240 þúsund í Perluna og 140 þúsund farið í Laugardalinn.¹
- Frá og með mars 2017 voru erlendir gestir beðnir um að gefa gæðum, þjónustu starfs-
fólks, verðlagi og opnunartímum verslana, sundlauga, veitingastaða og safna/ sýninga
einkunn. Einnig vöruúrvali í verslunum. Niðurstaðan er sú að gæði staðanna og þjónusta
starfsfólks fær almennt góða dóma (meðaleinkunn 8,1-8,5). Opnunartímar sundlauga fá
góða einkunn (8,3), opnunartímar safna/ sýninga og veitingastaða litlu lægri (7,8) en
verslana lakastan (7,2). Verðlag fær sæmilega dóma á söfnum/sýningum og sundstöðum
(6,2 og 6,0) en slaka dóma á veitingastöðum (4,4) og verslunum (4,0). Þá fékk vöruúrval í
verslunum í borginni þokkalega dóma (7,0).

¹ Líklegt má telja að hlutfall þeirra sem fóru í Laugardalinn sé talsvert vanmetið. Sjá nánar í neðan-
málgrein á bls. 15.

1.0 Inngangur

1.1 Könnunin

Þessi greinargerð byggir á niðurstöðum úr könnun sem *Rannsóknir og ráðgjöf ferðaþjónustunnar* (RRF) framkvæmdi fyrir Höfuðborgarstofu árið 2017. Könnunin var gerð meðal erlendra brottfararfarþega í Leifsstöð sem liður í stærri könnun RRF, *Dear Visitors 2016*. Árið 2017 fengust rétt um 4.000 gild svör og 76% af þeim sem fengu könnunina í hendur svöruðu henni.

Þar var eins og undanfarin ár m.a. spurt um reynslu ferðamanna af Reykjavík og hvort þeir myndu mæla með Reykjavík við aðra. Einnig var spurt um afþreyingu fólks í borginni og álit á henni. Þá var spurt um komur gesta á sjö staði eða svæði í Reykjavík; hafnarsvæðið við miðbæinn, Laugaveg, Laugardal, Hallgrímskirkju, Ráðhúsið, Hörpuna og Perluna. Árið 2017 var síðan einnig spurt um gismáta eftir tegundum gistingar í borginni og um álit ferðamanna á gæðum, þjónustu og opnunartíma sundlauga, safna/sýninga, veitingastaða og verslana í borginni og um álit á vöruúrvali í verslunum.

1.2 Úrvinnsla

Við úrvinnslu niðurstaðna eru þeir ferðamenn sem þátt tóku í könnuninni fyrst skoðaðir sem heild en síðan eftir kyni, aldurshópum, búsetu (markaðssvæðum), ferðamáta (á eigin vegum eða í hópferð), tilgangi ferðar, föruneysi og eftir því hvort þeir höfðu komið áður til Íslands eða ekki.² Jafnframt eru niðurstöður greindar eftir ársþriðjungum.

Erlendir ferðamenn eru flokkaðir í sex markaðssvæði eftir búsetu. Gestir með búsetu utan þeirra svæða eru hafðir saman undir heitinu „önnur svæði“.

Tafla 1.1

Skilgreining á markaðssvæðum

Markaðssvæði	Lönd
Norðurlönd	Noregur, Svíþjóð, Finnland og Danmörk.
Mið-Evrópa	Þýskaland, Pólland, Austurríki og Sviss.
Benelux löndin	Belgía, Holland og Lúxemborg.
Bretlandseyjar	England, Wales, Skotland og Írland.
Suður-Evrópa	Ítalía, Frakkland, Spánn, Portúgal, Grikkland ...
Norður-Ameríka	Bandaríkin, Kanada og Mexíkó.
Önnur svæði	A-Evrópa, Afríka, Asía, Ástralía og S-Ameríka.

Þegar rætt er um tölfræðilegan áreiðanleika niðurstaðna eru svokölluð fráviksmörk notuð sem viðmið. Fráviksmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og segja til um það með hve mikilli

² Nánari upplýsingar um niðurstöður fyrri kannana RRF fyrir Höfuðborgarstofu á árabílinu 2003-2016 er að finna í alls 19 greinargerðum RRF. Þær ná annars vegar til erlendra ferðamanna í Reykjavík; veturna 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007 og 2007-2008; sumurin 2004, 2005, 2006, 2007 og 2008. Loks fyrir árin 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 og skipt eftir ársþriðjungum.

nákvæmni megi yfirfæra niðurstöður úrtakskönnunar á þann viðmiðunarhóp eða „þýði“ sem til skoðunar er.

Í könnuninni *Dear Visitors* 2017 er þýðið t.d. allir erlendir ferðamenn sem komu til Íslands með flugi eða Norrænu árið 2017, um 2.004 þúsund manns.³ Þar af um 546 þúsund frá janúar til apríl, um 858 þúsund frá maí til ágúst og 600 þúsund frá september til desember.⁴ Í töflu 1.2 má sjá fráviksmörkin eftir því hve stórt úrtakið er og eftir hlutfallstölum. Taflan miðar við 95% öryggismörk sem notuð eru í þessari samantekt.

Tafla 1.2 Fráviksmörk í úrtakskönnun - allar tölur í %

Fjöldi	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50
100	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
200	3,0	4,2	5,0	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
400	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
600	1,8	2,4	2,9	3,3	3,6	3,8	4,0	4,2
800	1,6	2,2	2,5	2,9	3,2	3,3	3,6	3,7
1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1
1200	1,3	1,7	2,0	2,3	2,5	2,6	2,8	2,8
1400	1,2	1,6	1,9	2,1	2,3	2,4	2,6	2,6
1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,5	2,5
1800	1,0	1,4	1,7	1,9	2,1	2,2	2,3	2,4
2000	1,0	1,3	1,6	1,8	2,0	2,0	2,1	2,2
2200	1,0	1,2	1,5	1,7	1,9	1,9	2,0	2,0

Sem dæmi má taka að ef 5% sumargesta í *Dear Visitors* árið 2017 stunduðu ákveðna afþreyingu í Reykjavík – og um 1.500 svöruðu spurningunni - verður frávik frá gefnu hlutfalli +/- 1,1%. Ef 50% stunduðu annars konar afþreyingu verður frávik þar hins vegar +/- 2,5%. Þessa tölfræði er gagnlegt að hafa í huga við lestur skýrslunnar.

1.3 Markmið og hagnýting

Markmiðið með þessari greinargerð er að nýta upplýsingar úr könnuninni *Dear Visitors* 2017 þannig að Höfuðborgarstofa og aðrir ferðapjónustuaðilar í Reykjavík geti betur gert sér grein fyrir hegðun erlendra ferðamanna í borginni og álitni þeirra á þjónustu við gesti. Jafnframt má bera þær saman við niðurstöður úr spurningum úr fyrri könnunum RRF fyrir Höfuðborgarstofu árin 2004 til 2016, skv. skýrslum þar um. Allar þessar upplýsingar eiga að geta nýst vel til að bæta enn þjónustu við ferðamenn í höfuðborginni, auðvela stefnumótun og kynningu eftir mismunandi markhópum gesta.

³. Hér er stuðst við talningu Ferðamálastofu meðal brottfararfarþega í Leifsstöð 2017, tölur Austfars hf um farþega með Norrænu og upplýsingar frá Isavia um ferðamenn um flugvöllina í Reykjavík, á Akureyri og Egilsstöðum, alls um 2.226 þúsund gestir. Í þessari skýrslu verður hins vegar reiknað út frá 90% þessa fjölda og miðað við 2.004 þúsund erlenda gesti til Íslands árið 2017.

⁴. Heimild: Ferðamálastofa, www.ferdamalastofa.is

2.0 Reynslan af Reykjavík

Erlendir vetrarferðamenn við Sólfarið.

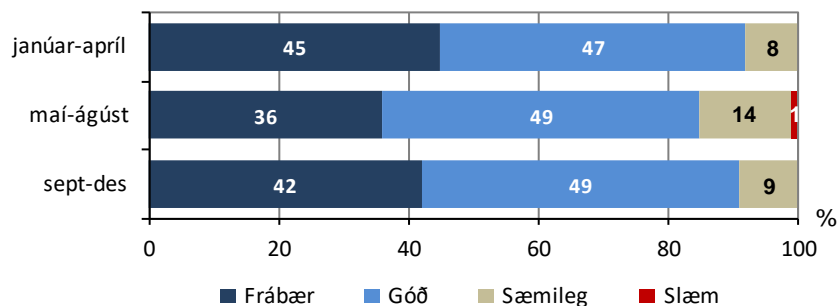
Reynsla erlendra ferðamanna af Reykjavík árið 2017 var mjög jákvæð eins og í fyrri könnunum en þó var ánægjan minni að sumarlagi en mælst hefur áður. Nú töldu 85% sumargesta og 91,5% gesta utan sumartíma hana hafa verið *frábæra eða góða*. Einungis 1% sumargesta töldu hana slæma en 14% sumargesta og 8% gesta utan sumars töldu upplifunina *sæmilega*.

Til samanburðar má nefna að 89% sumargesta árin 2016 og 2015 töldu reynsluna af Reykjavík hafa verið *frábæra eða góða*, 90% sumarið 2014, 91% sumarið 2013, 90% sumarið 2012, 87% sumarið 2011, 88% sumarið 2010 og 92% sumarið 2009.⁵ Utan sumars árið 2016 töldu 91,5% upplifunina af borginni hafa verið *frábæra eða góða* eins og nú en 96% gestanna sumarið 2015.

Mynd 2.1

Reynslan af Reykjavík eftir tímabilum 2017

þeir sem afstöðu tóku

Árið 2017 var ánægjan með borgina svipuð meðal kvenna og karla og jafnframt var lítill munur á afstöðu fólks til borgarinnar eftir aldurshópum. Talsverður munur var á reynslunni af borginni eftir búsetu svarenda. Mest var ánægjan meðal gesta Bretlandi, Norður-Ameríku og Mið-Evrópu,

⁵. Einungis 2% svarenda árið 2017 tóku ekki afstöðu til spurningarinnar og merktu við „veit ekki“.

nokkru minni meðal gesta frá Suður-Evrópu og umtalsvert minni meðal gesta frá Benelux löndunum.

Í töflu 2.1 má sjá greiningu á hlutfalli þeirra svarenda árið 2017 sem töldu reynsluna af Reykjavík frábæra eða góða. Frá árinu 2016 lækkaði ársmeðaltalið um 1%, úr 90,5% í 89,5%, og um 3% frá árinu 2015 þegar það var 92,5%.

Tafla 2.1 **Hlutfall þeirra sem töldu reynsluna af Reykjavík vera frábæra eða góða, eftir tímabilum 2017**
greint eftir ýmsum grunnbreytum

%	jan-apríl	maí -ágúst	sept-des	Árs- meðaltal
Kona	93	86	91	90,0
Karl	91	84	91	88,5
16-35 ára	92	82	89	89,5
36-55 ára	93	86	95	91,5
> 55 ára	90	88	93	90,5
Norðurlönd	94	83	92	89,5
Mið-Evrópa	92	84	96	90,5
Benelux lönd	73	67	84	74,5
Bretland	90	90	95	91,5
S-Evrópa	89	80	80	83,0
N-Ameríka	93	90	91	91,5
Annað	96	83	87	88,5
Eigin vegum	91	84	89	88,0
Að hluta skipulagt	92	86	95	91,0
Hópfarð	94	83	94	90,5
Frí	91	85	91	89,0
Heimsókn	95	84	93	92,0
Viðskipti	100	89	86	91,5
Ráðstefna	100	89	83	90,5
Einn á ferð	94	86	90	90,0
Með maka	90	84	90	88,0
Með vinum	93	82	87	87,5
Með börn	88	88	96	90,5
Aðrir ættingjar	87	90	98	91,5
Með vinnufélögum	100	83	92	91,5
Áður á Íslandi	95	84	91	90,0
Fyrsta skipti	92	85	90	89,0
Meðaltal	92	85	91	89,5

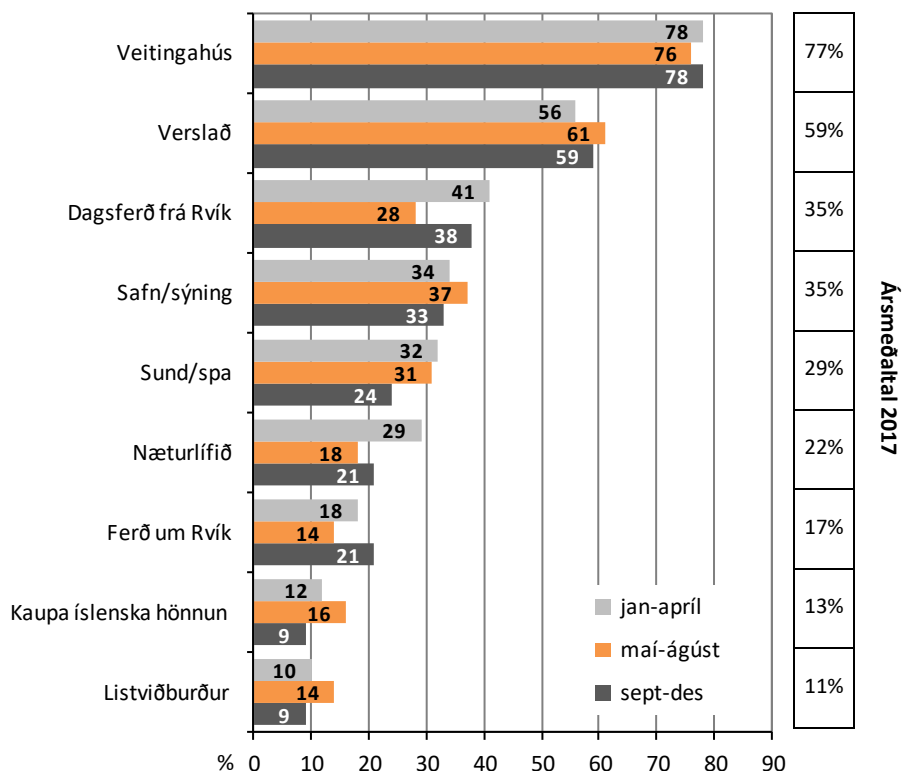
3.0 Afþreying og gæði hennar

3.1 Afþreying

Eins og í fyrri könnunum RRF fyrir Höfuðborgarstofu var spurt um afþreyingu fólks í Reykjavík árið 2017, alls átta þætti. Auk þess var spurt hvort fólk hefði farið í skipulagða dagsferð frá Reykjavík. Flestir höfðu farið á veitingahús í Reykjavík árið 2017 (77% að jafnaði) en síðan verslað (59%), farið í dagsferð frá Reykjavík (35%), skoðað söfn/sýningar (35%), farið í sund/heilsubað (29%) eða stundað næturlífið (22%). Færri fóru í skipulagða ferð um Reykjavíkursvæðið (17%), keyptu íslenska hönnun (13%) eða sóttu listviðburði (11%).⁶

Í sumum tilvikum er umtalsverður munur á afþreyingu gesta eftir árstíðum. Þannig fóru hlutfallslega mun fleiri erlendir ferðamenn í dagsferð frá Reykjavík utan sumars en að sumarlagi. Það skýrist af því að á sumrin fer mikill meirihluti ferðamanna í lengri ferðir víðsvegar um landið og óbyggðir þess, oftast að hluta eða alfarið á eigin vegum. Ferðamenn utan sumars stunda einnig frekar næturlífið en sumargestir og fara frekar í skipulagðar ferðir um borgina. Hins vegar fóru erlendir gestir jafnt og þétt á söfn/sýningar allt árið og jafnframt á veitingahús og versluðu.

Mynd 3.1 Afþreying í Reykjavík eftir tímabilum 2017 og ársmeðaltal

⁶ Árið 2017 var annað skipti spurt um hvort fólk hefði keypt íslenska hönnun. Hins vegar var ekki spurt hvort svarendur hefðu stundað aðra heilsurækt en sund/heilsuþöð eins og gert var fram til 2015.

Í fyrri könnunum RRF 2004 til 2016 var spurt um flesta af þessum afþreyingarþáttum og tafla 3.1 sýnir samanburðinn. Svo sem sjá má er samræmið býsna gott nema þegar kemur að heimsókn í sundlaugar/spa og heilsurækt.⁷

Tafla 3.1 Samanburður á afþreyingu erlendra ferðamanna í Reykjavík 2004 til 2017

%	Veit-ingast.	Verslað	Ferð úr R.vík	Safn, sýning	Sund, spa	Nætur-lífið	Ferð um R.vík	Kaupa ísl. hönnun	List-viðb.	Strætó	Heilsu-rækt
2004-2005	77	55	42	32	(61)	33	/	/	14	18	21
2005-2006	72	55	/	39		34	/	/	14	/	(46)
2006-2007	76	51	40	32	(69)	35	15	/	14	13	15
2007-2008	72	52	41	31	35	35	19	/	14	14	11
2008 sep-des	73	64	45	36	37	35	19	/	14	18	12
2009 jan-apr	78	56	54	35	38	38	19	/	12	19	9
2009 sep-des	76	48	46	37	29	32	13	/	15	/	8
2010 jan-apr	75	46	48	34	32	35	15	/	13	/	8
2010 sep-des	72	47	43	26	26	41	12	/	12	/	6
2011 jan-apr	73	46	42	27	27	44	11	/	17	/	6
2011 sep-des	74	48	43	28	28	45	12	/	15	/	8
2012 jan-apr	75	51	45	32	31	39	14	/	16	/	7
2012 sep-des	77	52	42	38	26	33	16	/	17	/	8
2013 jan-apr	79	48	45	28	28	28	14	/	11	/	11
2013 sep-des	78	49	41	28	27	34	12	/	12	/	7
2014 jan-apr	85	57	45	30	27	39	13	/	9	/	8
2014 sep-des	83	60	53	32	32	37	17	/	13	/	10
2015 jan-apr	78	50	45	32	31	33	13	/	10	/	7
2015 sep-des	77	55	48	34	22	24	21	/	7	/	7
2016 jan-apr	82	55	46	37	32	26	20	16	7	/	/
2016 sep-des	77	60	36	34	33	34	16	13	15	/	/
2017 jan-apr	78	56	41	34	32	29	18	12	10	/	/
2017 sep-des	78	59	38	33	24	21	21	9	9	/	/
sumar 2004	/	54	19	31	30	20	/	/	13	14	17
sumar 2005	65	52	24	34	(50)	24	/	/	17	12	17
sumar 2006	/	59	/	39	/	/	/	/	13	/	/
sumar 2007	68	53	25	37	(48)	18	13	/	13	14	18
sumar 2008	71	60	23	39	32	22	12	/	12	19	7
sumar 2009	70	57	34	40	34	24	15	/	11	/	10
Sumar 2010	68	51	27	36	28	21	9	/	15	/	7
Sumar 2011	71	56	28	37	29	28	13	/	18	/	11
Sumar 2012	77	54	28	38	30	20	17	/	13	/	8
Sumar 2013	75	51	25	35	27	22	9	/	11	/	12
Sumar 2014	72	54	27	39	30	27	9	/	15	/	9
Sumar 2015	75	50	26	35	31	19	13	/	13	/	7
Sumar 2016	77	61	30	36	29	20	13	18	16	/	/
Sumar 2017	76	61	28	37	31	18	14	16	14	/	/

⁷. Sumarið 2008 var í fyrsta skipti að sumarlagi tekið fram að Bláa Lónið ætti ekki að teljast með þegar spurt var um hvort fólk hefði farið í sundlaug/spa í Reykjavík. Við það lækkaði hlutfall þeirra sem fóru í sundlaug/spa verulega frá sumarkönnunum 2005 og 2007. Sumarið 2004 var hins vegar spurt um komu í sundlaugar (swimming pools) en ekki heilsulaugar/spa (geothermal pools/spa). Virðist það staðfesta það að margir sem tóku þátt þessum fyrri könnunum hafa talið ferð í Bláa Lónið með. Af einhverjum ástæðum kemur heilsurækt slakar út frá og með 2008, e.t.v. vegna þess að innan sviga voru ekki nefndar lengri göngur eins og áður var gert. Veturinn 2005-2006 var ekki spurt um sund/heilsuþöð og því er hlutfall þeirra sem þá stunduðu heilsurækt mun hærra en á öðrum tímum.

Tafla 3.2 sýnir afþreyingu ferðamanna árið 2017 eftir kyni, aldurshópum, búsetu, ferðamáta, tilgangi ferðar, föruneysi og eftir því hvort það hafði komið áður til Íslands eða ekki.

Tafla 3.2 Afþreying eftir tímabilum 2017: eftir kyni, aldurshópum, búsetu, ferðamáta, tilgangi ferðar, föruneysi og eftir því hvort fólk hafði verið áður á Íslandi eða ekki

1 = janúar-apríl 2 = maí-ágúst 3 = september-desember

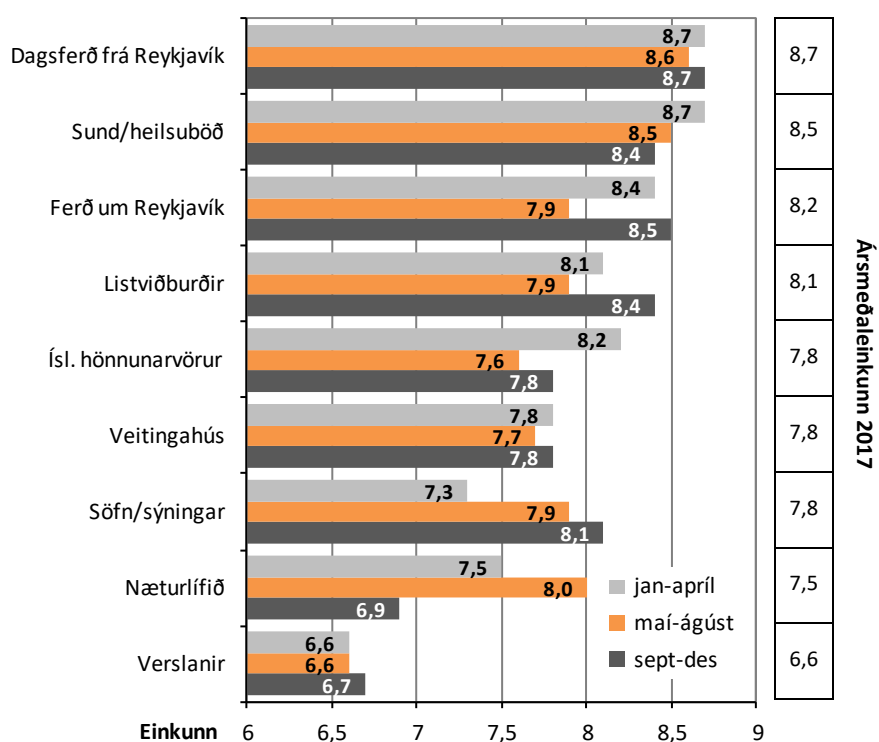
%	Veit-ingast.			Verslað			Ferð úr R.vík			Safn, sýning			Sund/spa			Nætur-lífið			Ferð um R.vík			Kaupa ísl. hönnun			List-viðburður		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Kona	76	75	78	58	63	64	43	30	42	32	36	34	33	31	22	26	14	16	19	15	24	13	18	9	10	14	8
Karl	80	77	78	54	60	54	33	26	32	36	36	32	32	32	28	33	22	27	17	13	17	11	14	9	10	14	10
16-35 ára	78	80	79	57	63	56	41	27	36	32	35	30	36	34	25	35	24	26	17	12	20	11	16	8	12	17	9
36-55 ára	78	73	78	57	62	63	40	25	44	35	36	35	27	32	22	23	16	19	18	12	17	15	18	11	7	11	9
> 55 ára	76	73	75	50	55	67	45	35	37	41	38	42	24	24	23	10	7	5	26	21	30	8	13	9	8	12	9
Norðurlönd	87	85	80	49	62	47	27	33	29	27	41	21	30	33	30	38	16	21	12	13	15	11	14	6	9	14	12
Mið-Evrópa	65	70	65	59	69	70	29	20	30	41	37	18	29	24	31	16	12	26	13	16	22	14	18	4	23	27	9
Benelux lönd	73	73	78	67	52	78	11	14	39	21	34	26	27	24	18	11	10	22	4	7	4	10	11	4	8	6	4
Bretland	80	76	79	50	63	55	53	41	49	35	29	37	30	35	21	27	21	25	21	10	22	7	5	4	5	12	11
S-Evrópa	85	74	68	57	58	68	37	22	32	24	32	33	44	34	43	24	13	15	24	22	32	15	18	10	6	11	8
N-Ameríka	83	82	85	60	60	59	39	34	33	37	40	42	34	32	25	36	25	27	16	13	20	9	15	9	10	11	10
Annað	69	67	77	57	60	57	43	23	46	32	36	30	28	33	14	27	15	8	20	14	23	20	19	17	12	10	7
Eigin vegum	79	76	77	57	61	59	40	26	35	34	36	32	31	32	24	29	20	19	15	10	20	13	15	8	9	14	10
Hluti skipul.	81	81	83	51	62	64	42	22	36	30	33	39	37	31	26	32	17	32	21	10	16	11	20	14	12	11	9
Hópfarð	71	70	65	56	59	54	50	42	60	40	39	33	31	26	22	27	9	18	35	38	34	9	15	6	11	15	5
Frí	78	76	80	56	61	60	42	28	39	34	36	34	32	30	23	28	17	20	18	14	21	12	16	9	10	14	8
Heimsókn	80	83	68	65	65	50	31	15	21	32	33	34	42	45	43	44	29	30	21	9	18	17	14	8	21	13	11
Viðskipti	87	81	84	43	79	49	23	32	22	12	20	18	0	20	28	33	32	17	12	19	0	0	10	11	0	9	10
Ráðstefna	36	55	68	49	44	56	13	20	16	13	18	12	36	37	29	25	11	40	13	8	15	0	9	14	0	8	14
Einn á ferð	70	67	63	54	53	53	47	37	40	40	37	37	37	30	30	40	22	23	22	17	26	12	16	7	14	14	12
Með maka	63	75	79	55	58	57	38	25	37	35	32	30	28	27	23	18	15	14	15	12	18	11	16	9	7	15	5
Með vinum	75	78	78	54	59	61	45	30	36	31	34	31	36	36	31	47	33	33	20	17	22	14	15	7	13	15	10
Með börn	77	75	79	62	66	67	40	23	37	30	39	40	28	36	16	16	9	11	18	11	16	11	19	9	8	11	10
Aðrir ættingj	79	79	89	60	68	70	39	34	38	37	41	49	29	33	15	21	13	24	17	15	21	15	17	12	14	15	13
Með félögum	78	84	80	51	72	36	37	33	46	20	30	33	43	27	18	27	19	42	21	20	10	9	21	0	12	25	25
Áður á Ísl.	81	76	69	46	62	54	34	21	29	31	32	39	25	28	32	26	14	17	12	8	18	11	17	13	8	10	16
Fyrsta skipti	78	76	80	57	61	60	42	29	40	34	37	32	33	32	23	29	19	22	19	15	21	12	16	8	10	15	8
Meðaltal	78	76	78	56	61	59	41	28	38	34	37	33	32	31	24	29	18	21	18	14	21	12	16	9	10	14	9

3.2 Gæði afþreyingar

Þátttakendur í *Dear Visitors* 2017 voru eins og í fyrri könnunum beðnir að gefa afþreyingunni sem þeir stunduðu í Reykjavík einkunn á bilinu 1-10.

Skipulagðar dagsferðir frá Reykjavík fengu hæstu meðaleinkunnina yfir árið 2017 (8,7) en síðan sund/heilsuböð (8,5), ferð um Reykjavík (8,2) og listviðburðir (8,1). Þá söfn/sýningar (7,8), veitingahús (7,8), íslenskar hönnunarvörur (7,8) og næturlífið (7,5) en verslanir þá lökustu (6,6). Mynd 3.2 sýnir meðaleinkunnir allra þessara þátta eftir ársþriðjungum árið 2017 og jafnframt ársmeðaltalið þar til hliðar.

Mynd 3.2 Meðaleinkunn afþreyingar eftir ársþriðjungum og allt árið 2017

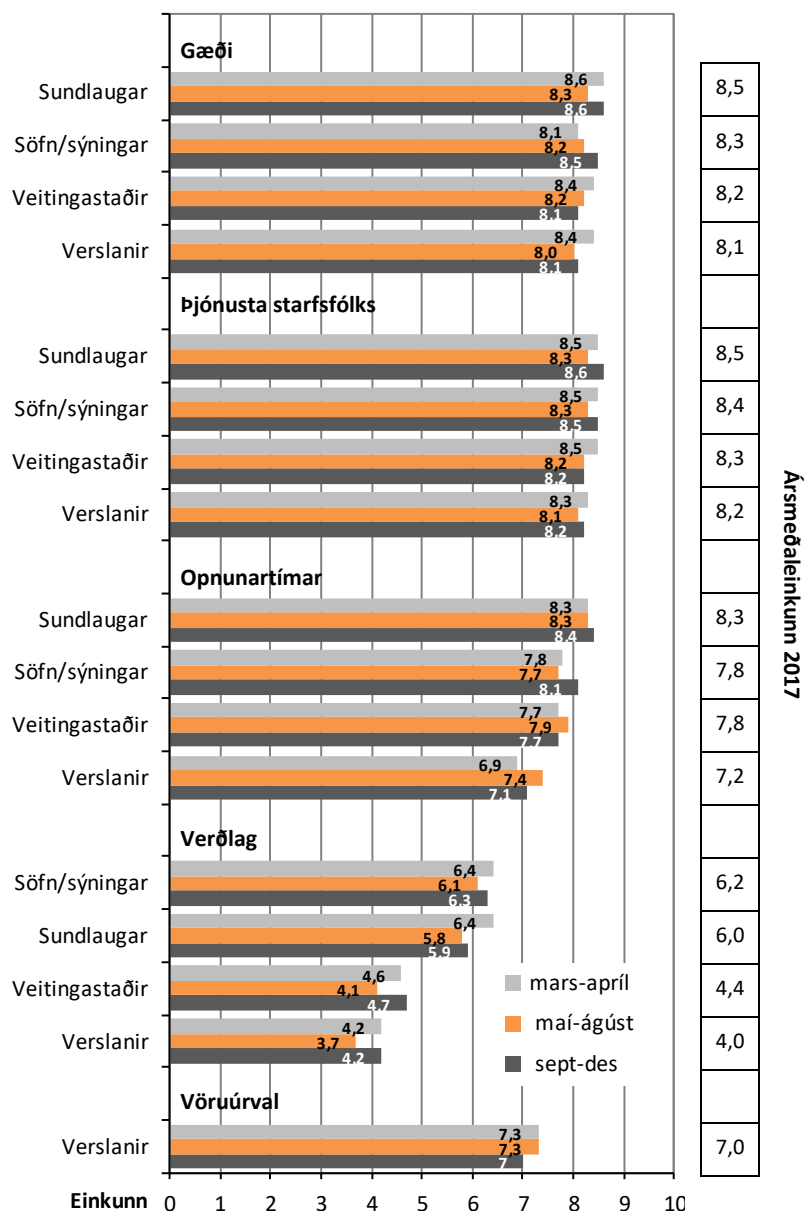

Einkunnir veitingahúsa í Reykjavík eru nú farnar að lækka aftur eftir að hafa hækkað jafnt og þétt síðustu árin. Sama má segja um einkunnir verslana sem hækkuðu úr því að vera 6,0-6,5 fyrstu ár mælinga RRF fyrir Höfuðborgarstofu (2004-2007) í um og yfir 7,0 árin 2013-2015. Líklegast er að hækking verðlag og mikil styrking krónunnar gagnvart ýmsum erlendum gjaldmiðlum skýri þessa þróun árin 2016 og 2017.

2.3 Einkunnir fyrir gæði, þjónustu, opnunartíma og vöruúrval

Nú voru erlendir gestir frá og með mars 2017 beðnir um að gefa gæðum, þjónustu starfsfólks, verðlagi og opnunartímum verslana, sundlauga, veitingastaða og safna/sýninga einkunn. Einnig vöruúrvali í verslunum.

Mynd 2.4 Meðaleinkunn þjónustubátta verslana, sundlauga, veitingastaða og safna/sýninga í Reykjavík eftir tímabilum ársins 2017

Niðurstaðan er sú að gæði staðanna og þjónusta starfsfólks fær almennt góða dóma (meðaleinkunn 8,1-8,5). Opnunartímar sundlauga fá góða einkunn (8,3), opnunartímar safna/ sýninga og veitingastaða litlu lægri (7,8) en verslana þá lökustu (7,2). Verðlag fær sæmilega dóma á söfnum/sýningum og sundstöðum (6,2 og 6,0) en slaka dóma á veitingastöðum (4,4) og verslunum (4,0). Þá fékk vöruúrval í verslunum í borginni þokkalega dóma (7,0).

4.0 Gistinætur og gistimáti í Reykjavík

Lækjargatan.

99,4% svarenda í könnuninni *Dear Visitors* frá janúar til maí 2017 höfðu komið til Reykjavíkur og 92% gistu í höfuðborginni að jafnaði 3,4 nætur af 5,5 náttu dvöl á Íslandi. Samkvæmt því má áætla að um 57% af gistingum erlendra ferðamanna á þessu tímabili hafi verið í Reykjavík en 44% annars staðar á landinu; það er að segja um 2,1 milljónir gistinátta af alls um 3,7 milljónum á landinu öllu.

98% svarenda í könnuninni frá júní til ágúst 2017 höfðu komið til Reykjavíkur og 86% gistu í borginni að jafnaði 3,0 nætur. Meðaldvöl svarenda á Íslandi var 8,3 nætur. Samkvæmt því má áætla að um 31,5% af gistingum erlendra ferðamanna á þessu tímabili hafi verið í Reykjavík en 68,5% annars staðar á landinu; um 1,9 milljónir af alls 6 milljónum.

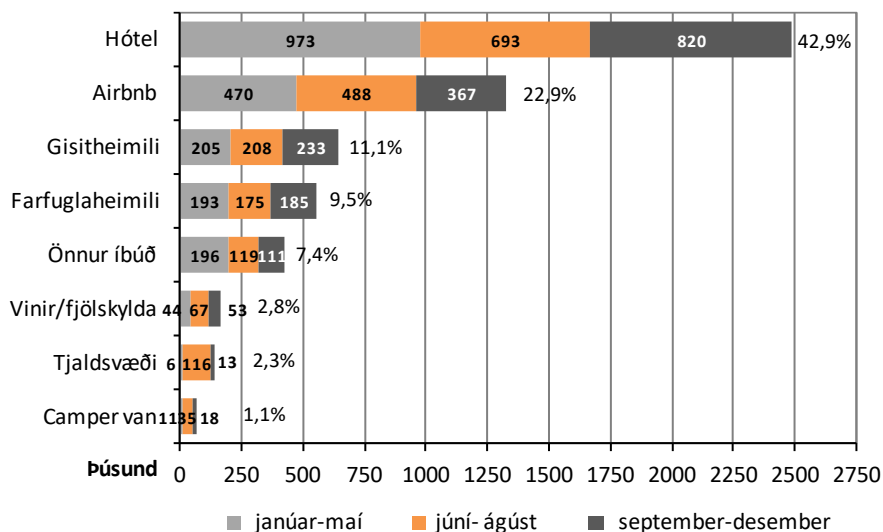
98% svarenda í könnuninni *Dear Visitors* frá september til desember 2017 höfðu komið til Reykjavíkur og 91% gistu í borginni að jafnaði 3,3 nætur. Meðaldvöl svarenda á Íslandi var um 5,5 nætur. Samkvæmt því má áætla að um 55% af gistingum erlendra ferðamanna á þessu tímabili hafi verið í Reykjavík en 45% annars staðar á landinu; um 1,8 milljónir af alls 3,3 milljónum.

Fjöldi erlendra gistinátta í Reykjavík allt árið 2017 er því áætlaðar um 5,8 af um 13 milljónum erlendra gistinátta á Íslandi það ár. Það þýðir að 44,5% erlendra gistinátta á Íslandi árið 2017 hafi verið í Reykjavík; 56% gistinátta á Íslandi utan sumars og 31,5% yfir sumarmánuðina þrjá. Þá er áætlað að af erlendu gistinóttunum í borginni árið 2017 hafi um 1,9 milljónir verið yfir sumarmánuðina þrjá (33%) en 3,9 utan sumartíma (67%).

Þegar hlutfall erlendra gistinátta í Reykjavík er skoðað eftir gistimáta árið 2017 kemur í ljós að flestar voru þær á hótélum (42,9%). Næst komu gistingar í Airbnb (22,9%), á gistiheimilum (11,1%), í öðrum íbúðum en hjá Airbnb (7,4%), hjá vinum/fjölskyldu (2,8%), á tjaldsvæði (2,3%) en síst í camping bílum (1,1%). Hlutfall gistingar hjá Airbnb og í öðrum íbúðum er alls um 30% af heildinni eða um 70% af gistingum á hótélum í Reykjavík. Hlutfall gistinga á hótélum í borginn var mun hærra utan sumars (46%) en að sumarlagi (36%). Eðli mánsins samkvæmt er gisting á

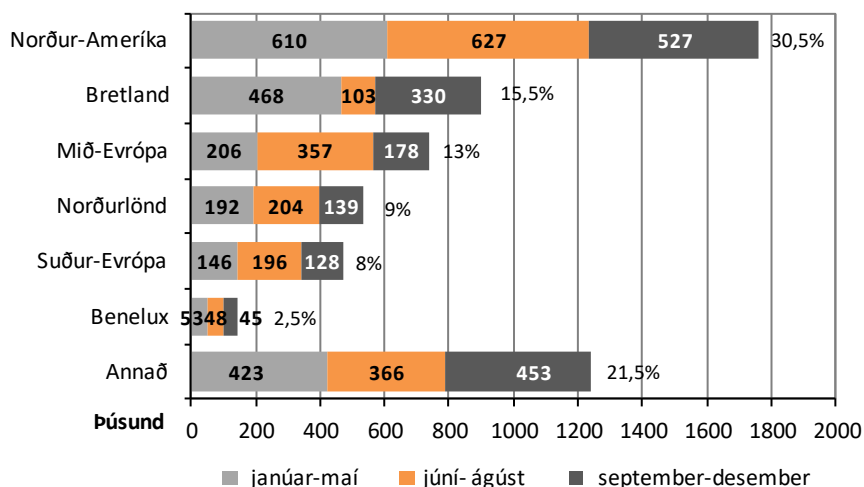
tjaldsvæði að mestu bundin við sumarmánuðina þrjá, júní, júlí og ágúst, og var þá 6,1% af gistinóttum í Reykjavík. Ef gert er ráð fyrir að gisting í camping bílum hafir einnig að mestu verið bundin við tjaldsvæði má gera ráð fyrir að hlutfall sumargistinga á tjaldsvæði í borginni hafi verið nær 8% af heildinni.

Mynd 2.5 Áætlaður fjöldi og hlutfall gistinátta í Reykjavík eftir gistimáta og tímabilum ársins 2017

Þegar hlutfall erlendra gistinátta í Reykjavík er skoðað eftir markaðssvæðum árið 2017 kemur í ljós að flestar voru þær meðal gesta frá Norður-Ameríku (30,5%). Næst komu gestir utan helstu markaðssvæða (21,5%) og frá Bretlandi (15,5%). Þá gestir frá Mið-Evrópu (13%), Norður-löndunum (9%), Suður-Evrópu (8%) og loks frá Benelux löndunum (2,5%).

Mynd 2.6 Áætlaður fjöldi og hlutfall gistinátta í Reykjavík eftir markaðssvæðum og tímabilum ársins 2017

5.0 Mæla með Reykjavík

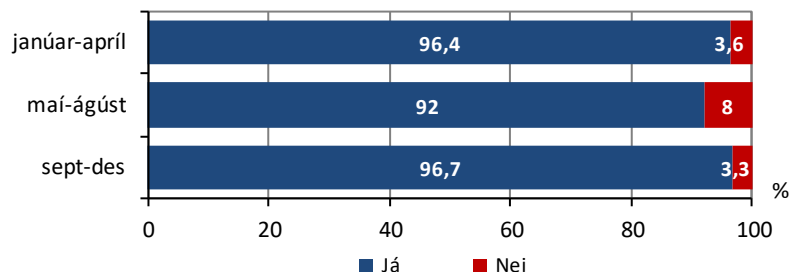
Í matarhöllinni á Hlemmi.

Af þeim sem afstöðu tóku í *Dear Visitors* könnuninni 2017 sögðust um 96,5% svarenda utan sumartíma og 92% sumargesta ætla að mæla með Reykjavík við aðra. Til samanburðar má nefna að 96% erlendra gesta sem tóku þátt í könnuninni utan sumartíma árið 2016 ætluðu að mæla með Reykjavík við aðra, 98,5% erlendra gesta utan sumars árin 2013 og 2014 en 96-97% gesta utan sumars árin 2009, 2010, 2011, 2012 og 2015. Veturinn 2005-2006 kváðust 96% ætla að mæla með Reykjavík og 95% veturna 2006-2007 og 2007-2008. Niðurstaðan utan sumars 2017 er því í meðallagi.

Sumrin 2006, 2007 og 2008 ætluðu 90% þeirra sem afstöðu tóku að mæla með Reykjavík við aðra, 92% sumrin 2010 og 2015, 93% sumarið 2012, 94% sumrin 2009, 2011, 2014 og 2016 og 96% sumarið 2013. Niðurstaðan sumarið 2017 er því í slöku meðallagi miðað við fyrri mælingar.

Mynd 5.1

Mæla með Reykjavík við aðra ⁸ þeir sem afstöðu tóku 2017

Munurinn eftir árstíðum skýrist líklega helst af því að erlendir sumargestir sækja fremur út á landsbyggðina en vetrargestir koma í meira mæli til að kynna og upplifa Reykjavík og nágrenni.

⁸. 7-9% svarenda tóku ekki afstöðu til spurningarinnar og merktu við „veit ekki“. Óvenjuhátt hlutfall gesta í september-desember ætlaði ekki að mæla með Reykjavík miðað við fyrri mælingar.

Snjóvera við Ráðhús Reykjavíkur.

Gestir frá N-Ameríku, Norðurlöndum, Bretlandi, Mið-Evrópu og utan áður helstu markaðssvæða ætluðu helst að mæla með Reykjavík, síður gestir frá S-Evrópu og síst frá Benelux löndunum.

Tafla 5.1 Mæla með Reykjavík við aðra - greint eftir ýmsum grunnbreytum
þeir sem afstöðu tóku 2017

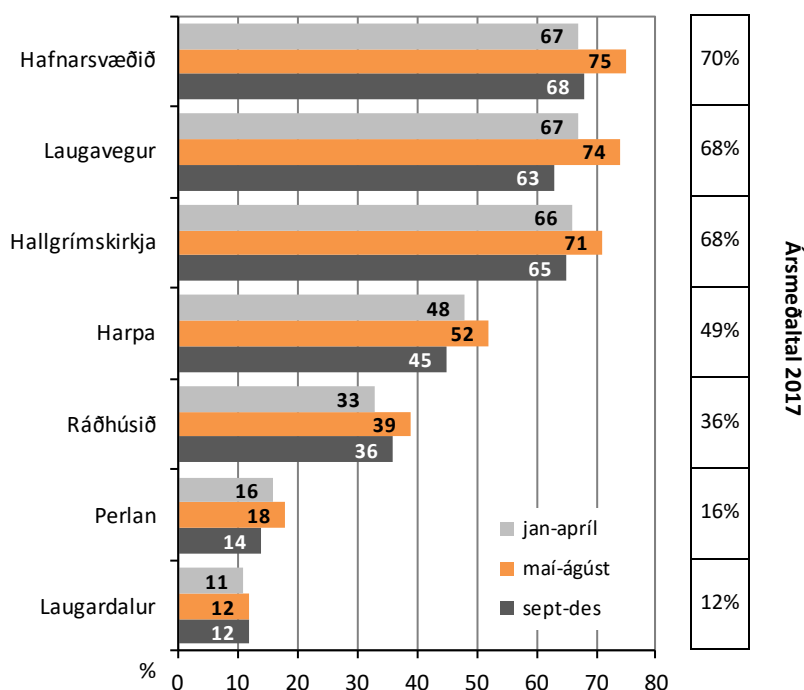
%	jan-apríl	maí -ágúst	sept-des	Meðaltal
Kona	97	93	96	95,5
Karl	96	91	97	94,0
16-35 ára	96	90	95	95,0
36-55 ára	96	93	99	94,5
> 55 ára	99	94	99	95,0
Norðurlönd	100	95	100	96,5
Mið-Evrópa	99	91	96	92,5
Benelux lönd	68	72	68	89,5
Bretland	96	93	99	98,0
S-Evrópa	89	84	89	91,5
N-Ameríka	98	97	97	97,0
Annað	97	90	100	94,5
Eigin vegum	95	91	96	94,5
Að hluta skipulagt	98	96	98	96,5
Hópfarð	98	92	98	95,0
Frí	96	91	97	95,0
Heimsókn	99	97	93	96,5
Viðskipti	100	89	100	96,5
Ráðstefna	100	100	100	94,5
Einn á ferð	99	95	99	96,0
Með maka	95	93	96	95,0
Með vinum	97	92	94	95,5
Með börn	94	91	98	93,0
Aðrir ættingjar	98	94	100	96,5
Með vinnufélögum	100	96	100	100,0
Áður á Íslandi	99	94	100	95,0
Fyrsta skipti	96	92	96	95,0
Meðaltal	96,5	92,0	96,5	95,0

6.0 Skoðað ákveðnar byggingar og svæði í Reykjavík

Frá júní 2015 hafa ferðamenn í Dear Visitors könnun RRF verið spurðir hvort þeir hafi skoðað/heimsótt sjö byggingar eða svæði í Reykjavík.

Árið 2017 er niðurstaðan sú að flestir fóru um hafnarsvæðið (70%), Laugavegin (68%) og að Hallgrímskirkju (68%) en síðan í Hörpu (49%), Ráðhúsið (36%) og Perluna (17%). Fæstir lögðu leið sína í Laugardalinn (12%).⁹

Mynd 6.1 Skoðað ákveðnar byggingar og svæði í Reykjavík 2017

Samkvæmt þessu má lauslega áætla að árið 2017 hafi nær 1.420 þúsund erlendir ferðamenn farið eitthvað um hafnarsvæðið, 1.380 þúsund farið um Laugavegin, um 1.360 þúsund skoðað Hallgrímskirkju, 980 þúsund farið í Hörpu, 720 þúsund í Ráðhúsið, 240 þúsund í Perluna og 140 þúsund farið í Laugardalinn.¹⁰

⁹ Líklegt má telja að hlutfall þeirra sem fóru í Laugardalinn sé töluvert vanmetið í ljósi þess að 29% erlendra ferðamanna 2017 söguðust hafa farið í sund í Reykjavík, sbr. mynd 3.1. Þar er Laugardalslaugin vinsælust. Því er líklegt að ýmsir sem í hana fóru hafi ekki áttað sig á því að laugin er í Laugardalnum.

¹⁰ Hér er áætlað út frá alls um 2.004 þúsund erlendum gestum til Íslands með flugi og ferju, eða 10% þeirra útlendinga sem samkvæmt talningum komu til landsins árið 2017 eða um 2.226 þúsund. Til að forðast ofáætlanir er gert ráð fyrir að 10% þeirra hafi verið sjálfstengifarþegar eða hafi komið til að vinna á Íslandi.